

YAZMA BECERİSİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Burak Tüfekçioğlu

Özet

Çalışmada ilköğretim 6. Sınıf öğrencilerinin kompozisyon yazma başarılarının yazma eğilimleri, cinsiyet, anne-baba eğitim düzeyi, özet çıkarma ve not tutma değişkenleri ile ilişkisinin saptanması amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Mersin ilinde bulunan üç ilköğretim okulundan 120 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada Piazza ve Siebert (2008) tarafından geliştirilen ve İşeri ve Ünal (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan yazma eğilimi ölçeği ile Ömür (2009) tarafından geliştirilen kompozisyon yazma başarısı derecelendirilmiş puanlama anahtarı kullanılmıştır. Öğrencilerin yazma eğilimleri süreklilik, güven ve tutku alt ölçekleri puanları ile kompozisyon başarı puanları arasında Spearman Sıra Korelasyonu yapılmış ve pozitif yönlü zayıf bir ilişki görülmüştür. Katılımcıların kompozisyon yazma başarılarının cinsiyet, özet çıkarma ve not tutma durumlarını belirlemek için Mann Whitney U testi uygulanmış ve aradaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Katılımcıların kompozisyon yazma başarılarının anne-baba eğitim düzeylerine farklılığını saptamak için Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemiştir. Ayrıca, katılımcıların kompozisyon yazma başarıları ile ilişkili olan cinsiyet ve not tutma durumlarının yazma eğilimleri ile de ilişkili olduğu saptanmıştır. Araştırma sonuçları %95 güven aralığı ile belirlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Ana Dili Eğitimi, Dil Becerileri, Yazma Becerisi, Yazma Türleri, Yazma Eğilimi

EXAMINATION OF WRITING SKILL IN TERMS OF SOME VARIABLES

Abstract

In this study, it was aimed to identify the relationship between composition writing success of 6th grade primary school students and the variables of their writing disposition, gender, parents' education level, summarizing, and noting. 120 students from three primary schools in Mersin compose the sample of the study. In the study, Writing Disposition Scale which was developed by Piazza and Siebert (2008) and adopted in Turkish language by İşeri and Ünal (2010) was used. Moreover, rubric to assess composition writing success which was developed by Ömür (2009) was used. Spearman Rank Correlation was applied between the points of sub-scales of continuity, confidence and passion within the writing disposition of students and their composition success and positive but slight relationship was found. In order to identify the gender, summarizing and noting conditions of composition writing success of participants Mann-Whitney U test was applied and the difference was found statistically significant. In an attempt to identify the difference between composition writing success and parents' education level Kruskal-Wallis test was applied and no statistically significant difference was found. Furthermore, it is found that composition writing success of participant which is related with gender and noting conditions is also related with their writing disposition. The results of study were identified with 95% reliability interval.

Key words: *Mother Language education, Language Skills, Writing Skill, Writing Types, Writing Disposition*

GİRİŞ

İletişim, tüm canlılar için doğada var olabilmenin temel koşuludur. Her canlı yaşamını devam ettirebilmesi için diğer canlılar ile farklı ölçülerde ve türlerde iletişim kurmak zorundadır. İnsanlar için en gelişmiş iletişim olanağı dildir (Aksan, 2007). İletişimimizi anlama ve anlatma olmak üzere iki temel alan ile, dinleme-konuşma-yazma-okuma olmak üzere de dört temel beceri ile gerçekleştirmekteyiz. Bu becerilerden okuma ve dinleme anlama becerilerini, konuşma ve yazma ise anlatma becerilerini oluşturmaktadır. Bu dört temel beceri her bireyde doğuştan gelen bir yeti olarak bulunmaktadır. Beyin hücrelerinin dili kullanmak üzere hazır olması yeti, bu yetinin zamanla farkına varılmadan öğrenilmesi ise edimdir (Huber, 2010). Ancak bireyler edindikleri bu dört temel dil becerisini yaşamlarında eşit oranda kullanmamaktadırlar. Bireysel ve toplumsal olarak toplumda, genellikle konuşan ve dinleyen konumunda bulunmaktayız (Taşer, 2009). Bu nedenle okuma ve yazmayı diğer iki beceriye göre daha az kullanmaktayız. Okuma ve yazmaya yönelik tutumumuz diğer becerilere oranla daha düşük kalabilmektedir (Temizkan, Sallabaş, 2009). Oysa iyi bir ana dili kullanıcısı bu dört temel dil becerilerini etkin olarak kullanabilmelidir. Bu düşünceden hareketle okuma ve yazma etkinliklerinin geliştirilmesiyle birlikte, bireyleri bu becerileri kullanmaya teşvik edici etkinlikler uygulamak da ana dili öğretmenlerinin en önemli görevleri arasındadır.

Ana dili gelişiminde edinilme sırası dinleme, konuşma, okuma ve yazma şeklinde oluşmaktadır (Yavuz, 2010). Yazma becerisi ise diğer becerilere göre daha üst bir bilişsel yetiyi gerektirmektedir. Her beceri gibi yazma becerisinin geliştirilmesi için de bireylerin ilgi ve eğilimleri önemli bir önceliktir. Ancak, yazma eğitimi son yıllara kadar daha çok edebiyat sanatı türleri temelinde uygulanmaktaydı (Cemiloğlu, 2009). Günümüzde ise dil bilimi verilerinin Türkçeye uyarlanması ile dili öğrenme ve kullanma konusunda farklı yönelimler geliştirilmiştir. Bu yönelimler, dili öğrenme olarak gören davranışçı yaklaşım ile dili edinme olarak gören işlevci yaklaşım başlıkları altında toplanabilir (Cemiloğlu, 2009). Özellikle iletişim odaklı dil edinimini temel alan işlevci yaklaşımda hem yabancı dil eğitiminde hem de ana dili eğitiminde edilmesi veya geliştirilmesi amaçlanan dilin edinç seviyesine çıkarılması en önemli amaçtır. Bu amaç çerçevesinde her dil becerisi alanının ayrı ayrı olmak üzere yazma eğitimine yönelik de çalışmaların yapılması gereklidir. Yazma becerisinin gelişimi ilk okuma-yazma eğitimi ile başlamaktadır. Bu açıdan bakıldığında ilk okuma-yazma eğitimi Türkçe eğitiminin de temelini oluşturmaktadır (Arslan ve Aytaç, 2010). Ülkemizde ilk okuma-yazma eğitimi ses temelli yöntemin yanı sıra cümle yöntemi, karma ve drama yöntemini kullanan öğretmenler de bulunmaktadır (Şenel, 2004). Bu temelle gelişen yazma eğitiminin, ilköğretim okullarında *not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, serbest yazma, kontrollü yazma, güdümlü*

yazma, yaratıcı yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, duyulardan hareketle yazma, eleştirel yazma, grup olarak yazma gibi türleri Türkçe programında yer almaktadır (Meb, 2005).

1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmada kompozisyon yazma başarısının cinsiyet, anne-baba eğitim durumu, not tutma ve özet çıkarma durumları açısından incelemek ve yazma eğilimleri ile olan ilişkisini saptamak amaçlanmıştır. Bilindiği gibi öğrencilerin yazma becerileri ilköğretimde kompozisyon yazma becerisi adı altında okuldaki başarı sınavlarında uygulanmakta ve öğrencilerin akademik notlarına doğrudan etki etmektedir. Ancak yapılan yazma becerisi değerlendirilmelerinde öğrencilerin bu derse eğilimleri gibi yazma başarısının ilişkili olabileceği diğer değişkenler de göz ardı edilmektedir. Bu nedenle çalışmamız öğretmenlerin yazma başarılarını değerlendirirken öğrencilerin bu başarılarının ilişkili olduğu değişkenlerin bilincine varmaları açısından önemlidir.

1.1. Araştırma Soruları

1. Araştırma çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır.
2. Öğrencilerin tutku, güven ve süreklilik açısından yazma eğilimleri ile yazma başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki var mıdır?
3. Öğrencilerin, cinsiyet, anne-baba eğitim durumu, not tutma ve özet çıkarma durumlarına göre yazma başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark var mı?
4. Öğrencilerin, cinsiyet, anne-baba eğitim durumu, not tutma ve özet çıkarma durumlarına göre yazma eğilimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark var mı?

2. Yöntem

Araştırmada, ilişkisel araştırma düzeneklerinden tek grubun birden çok değişkenler arası ilişkisinin incelenmesi ile yapılmıştır.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırma çerçevesinde olasılığı bilinmeyen örnekleme yönteminden kolaylıkla bulunabileni örnekleme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Mersin ilindeki Mezitli, Mersin Toroslar Abdullah Günaydın İÖÖ. ve Ulaşlar ilköğretim okullarında okuyan 120 öğrenci oluşturmaktadır. Olasılığı bilinmeyen örneklemede birimlerin örnekleme girme olasılıkları bilinmediği için sonuçlar evrene genellenemez (Erkuş, 2009).

2.2. Verilerin Toplaması

Araştırmada, Mersin ilindeki üç ayrı okulda öğrenim gören 120 altıncı sınıf öğrencisine kompozisyon yazdırılmış ve öğrencilerden, *cinsiyetlerini, anne eğitim durumunu, baba eğitim durumunu, özet çıkarıp çıkarmama ve not tutup tutmama durumlarını* belirtmeleri istenmiştir. Öğrencilerin yazma eğilimlerini belirlemek amacıyla Piazza ve Siebert (2008) tarafından geliştirilen ve İşeri ve Ünal (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan “Yazma Eğilimi Ölçeği” uygulanmıştır. Söz konusu ölçeğin uyarlama çalışmalarında Niğde ili sınırlarında bulunan 25 ilköğretim okulunun 4., 5. ve 6. Sınıflarında öğrenim gören 3533 öğrenciye uygulanmış ve 3485 veri üzerinden analiz yapılmıştır (İşeri ve Ünal, 2010). Ölçek tutku, süreklilik ve güven olmak üzere üç boyuttan oluşmakta ve Cronbach alpha güvenilirlik kat sayısı ölçeğin tamamı için .893; güven alt boyutu için .806, süreklilik alt boyutu için .749; tutku alt boyutu için .914 olarak hesaplanmıştır (İşeri ve Ünal, 2010). Ölçek 21 maddeden oluşmakta ve her bir madde öğrencilerden “Tamamen Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum, Tamamen Katılıyorum” ifadeleri doğrultusunda işaretleme yapmaları istenmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 21, en yüksek puan ise 105’tir.

Öğrencilerin kompozisyon başarılarını ölçmek için Ömür (2009) tarafından geliştirilen “Kompozisyon Yazmaya İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı” kullanılmıştır. Söz konusu dereceli puanlama anahtarı, kompozisyonları *biçim, içerik ve hedef kitleye uygunluk* alt başlıkları ile değerlendirmekte ve *hiç yeterli değil* ile *çok yeterli* arasında 0 – 5 arası puanlandırılmıştır.

2.3. Verilerin Çözümlemesi

Araştırma çerçevesinde, katılımcıların tutku, güven ve süreklilik açısından yazma eğilimleri ile yazma başarıları arasındaki ilişkiyi belirlemek için tutku, güven ve süreklilik alt ölçekleri puanları ile toplam ölçek puanları katılımcıların kompozisyon yazma başarı puanları arasında ayrı ayrı spearman sıra korelasyonu uygulanmıştır. Öncelikle uygulanan her analiz puanları için normallik testi yapılmış ve Kolmogorov-Smirnov puanları şu şekilde belirlenmiştir: Tutku $P_{,000} < 0,05$, Güven $P_{,000} < 0,05$ ve Kom. $P_{,020} < 0,05$, Süreklilik $P_{,000} < 0,05$ ve Kom. $P_{,000} < 0,05$, Yazma eğilimi $P_{0,010}$ ve Kom. $P_{,000} < 0,05$. Bu bulgular çerçevesinde dağılımların normal dağılımla farklılık gösterdiği görülmektedir (Kalaycı, 2010). Bu nedenle aradaki ilişkiyi saptamak için parametrik olmayan spearman sıra korelasyonu tercih edilmiştir.

Katılımcıların kompozisyon yazma başarılarının cinsiyetlerine göre farklılığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi yapılmıştır. Cinsiyet ve kompozisyon başarı puanlarının evrendeki dağılımlarını belirlemek için Kolmogorov-Smirnov testi sonuçlarına bakılmış ve dağılımın normal olmadığı görülmüştür ($P_{K0,000} < 0,05$).

Analiz sonuçları ise tablo 5’te verilmiştir. Anne eğitim durumları ile kompozisyon yazma başarılarının varyanslarının homojen dağılmadıkları görülmüştür. Bu nedenle iki değişken arasındaki farkı belirlemek için Kruskal-Wallis testi uygulanmıştır. Sonuçlar da tablo 6’da yer almaktadır. Yine katılımcıların baba eğitim düzeyleri ile kompozisyon yazma başarıları arasındaki farkı gösteren Kruskal-Wallis testi sonucu tablo 7’de belirtilmiştir. Katılımcıların derste not tutma durumlarına göre kompozisyon yazma başarıları arasındaki farkı belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmıştır. Verilerin dağılımları Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda normal olmadığı saptanmıştır ($P_{K0,000} < 0,05$). Sonuçları tablo 8’de gösterilmektedir. Katılımcıların özet çıkarma durumları ile kompozisyon yazma başarılarının dağılımları normal olmadığı saptanmış ($P_{K0,000} < 0,05$) ve bu iki değişken arasındaki farkı saptamak için de Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Sonuçları tablo 9’da verilmiştir. Katılımcıların, yazma eğilimlerinin cinsiyetlerine göre farklılığını gösteren Mann Whitney U testi sonuçları tablo 10’da yer almaktadır. Bu grupların evrendeki dağılımlarının normal olamadığı görülmüştür ($P_{K0,00} < 0,05$). Tablo 11’de katılımcıların yazma eğilimlerinin derste not tutma durumlarına göre gösterdiği farklılık belirten Mann Whitney U testi tablosu verilmiştir. Bu iki grubun evrendeki dağılımlarının normal olmadığı görülmüştür ($P_{K0,000} < 0,05$ ve $P_{K0,003} < 0,05$). Katılımcıların yazma eğilimleri ile yazma başarıları arasındaki farklılık Mann Whitney U testi ile tablo 12’de belirtilmiştir. Bu verilerin evrendeki dağılımlarının normal olduğu gözlenmiştir ($P_{K0,00} < 0,05$ ve $P_{K0,004} < 0,05$).

3. Bulgular ve Tartışma

Bu bölümde araştırma kapsamında yapılan analizlerin sonuçları tablolar ile belirtilmiştir.

Tablo 1: Katılımcıların Tutku Alt Ölçeği Puanları ile Kompozisyon Başarıları Arasındaki İlişkiyi Gösteren Spearman Sıra Korelasyon Tablosu

	Çarpıklık Kat Sayısı	Basıklık Kat Sayısı	Tepe Değer (Max)	Taban Değer (Min)	Anlamlılık Düzeyi P	Korelasyon Katsayısı R ²
Kompozisyon	,689	-,822	15,00	0,00	,006	,248
Tutku	-,896	,498	55,00	11,00		

Yukarıdaki tablo incelendiğinde, katılımcıların yazma eğilimleri ölçeğinin tutku alt ölçeği puanları ile kompozisyon yazma başarıları arasında pozitif yönlü çok zayıf ilişki bulunmuştur ($P_{,006} < 0,05$, $r^2 = 0,248$, $N=120$).

Tablo 2: Katılımcıların Güven Alt Ölçeği Puanları ile Kompozisyon Başarıları Arasındaki İlişkiyi Gösteren Spearman Sıra Korelasyonu Tablosu

	Çarpıklık Kat Sayısı	Basıklık Kat Sayısı	Tepe Değer (Max)	Taban Değer (Min)	Anlamlılık Düzeyi P	Korelasyon Katsayısı R ²
Kompozisyon	,689	-,822	15,00	0,00	,000	,484
Güven	-,67	1,52	30,00	6,00		

Tablo 2 incelendiğinde, katılımcıların yazma eğilimi ölçeğinin güven alt ölçeği puanları ile kompozisyon yazma başarıları arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü zayıf bir ilişki bulunmuştur ($P_{,006} < 0,05$, $r^2 = 0,484$, $N = 120$).

Tablo 3: Katılımcıların Süreklilik Alt Ölçeği Puanları ile Kompozisyon Başarıları Arasındaki İlişkiyi Gösteren Spearman Sıra Korelasyonu Tablosu

	Çarpıklık Kat Sayısı	Basıklık Kat Sayısı	Tepe Değer (Max)	Taban Değer (Min)	Anlamlılık Düzeyi P	Korelasyon Katsayısı R ²
Kompozisyon	,689	-,822	15,00	0,00	,008	,241
Süreklilik	-,700	,064	20,00	4,00		

Tablo 3 incelendiğinde, katılımcıların yazma eğilimi ölçeğinin süreklilik alt ölçeği puanları ile kompozisyon yazma başarıları arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü çok zayıf bir ilişki bulunmuştur ($P_{,008} < 0,05$, $r^2 = 0,241$, $N = 120$).

Tablo 4: Katılımcıların Yazma Eğilimi Ölçeği Toplam Puanları ile Kompozisyon Başarıları Arasındaki İlişkiyi Gösteren Spearman Sıra Korelasyonu Tablosu

	Çarpıklık Kat Sayısı	Basıklık Kat Sayısı	Tepe Değer (Max)	Taban Değer (Min)	Anlamlılık Düzeyi P	Korelasyon Katsayısı R ²
Kompozisyon	,689	-,963	15,00	0,00	,000	,385
Yazma Eğitimi	-,700	1,379	20,00	4,00		

Tablo 4 incelendiğinde, katılımcıların yazma eğilimi ölçeği puanları ile kompozisyon yazma başarıları arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü zayıf bir ilişki bulunmuştur ($P_{,000} < 0,05$, $r^2 = 0,385$, $N=120$).

Tablo 5: Katılımcıların Kompozisyon Puanlarının Cinsiyetlere Göre Farklılığını Gösteren Mann-Whitney U Testi Tablosu

	Katılımcı Sayısı	Aritmetik Ortalama	Z Değeri	P
Erkek	52	39,45	-5,605	,000
Kız	65	74,64		

Tablo 5'e göre katılımcıların kompozisyon yazma başarıları cinsiyetlere göre anlamlı farklılık göstermektedir ($P < ,000$). Erkek öğrencilerin toplam kompozisyon yazma başarı ortalaması 39,45 iken kız öğrencilerin 74,64 olarak belirlenmiştir. Tabloya göre kız öğrencilerin kompozisyon yazma başarıları erkek öğrencilerden yüksektir.

Tablo 6: Katılımcıların Kompozisyon Puanlarının Anne Eğitim Durumlarına Göre Farklılığını Gösteren Kruskal-Wallis Tablosu

Eğitim Düzeyi	N	Ortalama Sırası (Mean Ranks)	Chi-Square	Serbestlik derecesi (df)	Anlamlılık Düzeyi (P)
Eğitimsiz	23	58,48	,471	4	,976
İlkokul	61	54,39			
Ortaokul	13	55,85			
Lise	10	57,85			
Üniversite	4	62,13			
Toplam	111				

Tablo 6'daki değerlere göre katılımcıların anne eğitim düzeyine göre kompozisyon yazma başarıları puanları arasında farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildir ($P_{,976} < 0,05$). Yine de tabloya göre, anneleri üniversite mezunu olan öğrencilerin kompozisyon yazma başarı puanı en yüksek, annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin ise en düşüktür.

Tablo 7: Katılımcıların Kompozisyon Puanlarının Baba Eğitim Durumlarına G6re Farklılığını G6steren Kruskal-Wallis Tablosu

Eğitim D6zeyi	N	Ortalama Sırası (Mean Ranks)	Chi-Square	Serbestlik derecesi (df)	Anlamlılığ D6zeyi (P)
Eğitimsiz	10	55,85	1,124	4	,810
İlkokul	55	58,79			
Ortaokul	21	55,02			
Lise	17	51,24			
Üniversite	8	49,69			
Toplam	111				

Tablodaki değerlere g6re, katılımcıların baba eğitim d6zeyine g6re kompozisyon yazma başarı puanları arasında farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildir ($P_{,810} < 0,05$). Buna rağmen tablodaki ortalama sırasına g6re, babaları ilkokul mezunu olan 6đrencilerin kompozisyon yazma başarı puanı en y6ksek, babaları üniversite mezunu olan 6đrencilerin ise en d6ř6k olduğu g6r6lmektedir.

Tablo 8: Katılımcıların Kompozisyon Puanlarının Derste Not Tutma Durumlarına G6re Farklılığını G6steren Mann Whitney U Testi Tablosu

	Katılımcı Sayısı	Aritmetik Ortalama	Z Puanı	P
Evet	103	59,38	-2,495	,013
Hayır	10	32,45		

Tablo 7'ye g6re 103 katılımcı derste not tuttuğunu, 10 katılımcı ise not tutmadığını belirtmiştir. Derste not tutanlar ile not tutmayanlar arasındaki kompozisyon yazma başarı puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P_{,013} < 0,05$). Derste not tuttuğunu belirten katılımcıların kompozisyon toplam yazma başarı puanları 59,38 iken, not tutmayan 6đrencilerin puanları 32,45 olarak saptanmıştır. Bu durumda derste not tutan 6đrencilerin kompozisyon yazma başarılarının y6ksek olduğu g6r6lmektedir.

Tablo 9: Katılımcıların Kompozisyon Puanlarının Özet Çıkarma Durumlarına Göre Farklılığını Gösteren Mann Whitney U Testi Tablosu

	Katılımcı Sayısı	Aritmetik Ortalama	Z Puanı	P
Evet	96	59,29	-2,240	,025
Hayır	16	39,75		

Tablo 9'e göre 96 katılımcı derste özet çıkardığını, 16 katılımcı ise özet çıkarmadığını belirtmiştir. Derste özet çıkaranlar ile özet çıkarmayanlar arasındaki kompozisyon yazma başarıları puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P_{,025} < 0,05$). Derste özet çıkardığını belirten katılımcıların toplam kompozisyon yazma başarı puanları 59,29 iken, not tutmayan öğrencilerin puanları 39,75 olarak saptanmıştır. Bu durumda derste özet çıkartan öğrencilerin kompozisyon yazma başarılarının yüksek olduğu görülmektedir. Veriler not tutma durumları ile benzerlik göstermektedir.

Tablo 10: Katılımcıların Yazma Eğilimlerinin Cinsiyetlere Göre Farklılığını Gösteren Mann Whitney U Testi Tablosu

	Katılımcı Sayısı	Aritmetik Ortalama	Z Puanı	P
Erkek	48	43,79	-3,388	,001
Kız	62	64,56		

Yukarıdaki tablo yorumlandığında katılımcıların yazma eğilimleri ile cinsiyetleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0,05$). Kızların yazma eğilimleri ortalaması erkek öğrencilerden yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Katılımcıların Yazma Eğilimlerinin Not Tutma Durumlarına Göre Farklılığını Gösteren Mann Whitney U Testi Tablosu

	Katılımcı Sayısı	Aritmetik Ortalama	Z Puanı	P
Erkek	102	58,72	-2,307	,021
Kız	10	33,90		

Tablo 11 incelendiğinde katılımcıların yazma eğilimlerinin not tutma durumlarına göre gösterdiği farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Yazma eğilimi ortalamalarını cinsiyetlere göre karşılaştırdığımızda not tutan öğrencilerin yazma eğilimlerinin yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Katılımcıların Yazma Eğilimlerinin Özet Çıkarma Durumlarına Göre Farklılığını Gösteren Mann Whitney U Testi Tablosu

	Katılımcı Sayısı	Aritmetik Ortalama	Z Puanı	P
Erkek	96	58,90	-1,917	,055
Kız	16	42,09		

Tablo 12'ye göre katılımcıların özet çıkarma durumları ile yazma başarıları arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p<0,05$). Yine de ortalamaları karşılaştırdığımızda derste özet çıkaran öğrencilerin yazma eğilimleri ortalaması daha yüksek olduğu görülmektedir.

SONUÇ

Araştırma sonucunda, katılımcıların yazma eğilimleri ile kompozisyon yazma başarıları arasındaki ilişkinin zayıf çıkmasının nedeni yazma becerisinin ilişkili olduğu özet çıkarma, derste not tutma ve cinsiyet değişkenlerinin etkinliği olarak düşünülmektedir. Bu değişkenlerin yazma başarısı ile ilişkisi Tablo 5'te, Tablo 8'de ve Tablo 9'da belirtilmiştir. İlgili alanyazında da farklı çalışmalar ile bu ilişki ispatlanmıştır (Belet ve Yaşar, 2007; Tok, 2008; Arıcı, Ungan; 2008). Bu sonuçlar cinsiyet değişkenini dışarıda bırakırsak yazma becerisinin not tutma ve özet çıkarma gibi uygulamalarla geliştirilebileceğini göstermiştir. Bununla birlikte, yazma becerisi cinsiyet gibi bir kişisel özelleikle ilişkiliyken yazma eğilimi gibi bir başka kişisel özelleikle ilişkili olmaması, yazma eğitimi uygulamalarının öğrencide yazma eğiliminden gelen potansiyeli açığa çıkaramadığını düşündürmektedir. Ayrıca araştırma ile katılımcıların cinsiyetlerinin aynı zamanda öğrencilerin yazma eğilimleri ile de ilişkili olduğu görülmektedir (bkz. Tablo 10). Bu nedenle araştırma sonucunda ortaya konan yazma eğilimi ile yazma becerisi arasındaki ilişki zayıf olsa da yadsınmamalıdır.

Araştırmadaki veriler ışığında katılımcıların yazma eğilimleri ile yazma başarıları arasındaki ilişki her ne kadar zayıf görünse de öğretmenlerin dönem başında öğrencilere yazma eğilimi ölçeği uygulaması hem öğrencileri tanıma açısından hem

de öğrencideki bu eğilimlerinden gelen potansiyeli uygulamaya geçirmesi açısından yararlı olacaktır. Ayrıca öğrencilere sınıf içerisinde yazma pratiklerinin yapılmasının da yararlı olduğu görülmektedir. Yazma becerisinin cinsiyetlere göre farklılık göstermesi nedeniyle öğretmenin sınıfta herhangi bir cinsiyet ayrımcılığına neden olmayacak ölçüde öncelikle benzer çalışmayı sınıfta uygulayarak benzer sonuçları aldığı takdirde erkek öğrencilere yazma becerisini geliştirecek uygulamalar yaptırmaları yerinde olacaktır. Çalışma sonucunda anne ve baba eğitim düzeyleri ile katılımcıların yazma becerileri arasında anlamlı ilişki görülmemiş olmasına rağmen öğrencinin yetiştiği çevrenin dil edincini etkilediğini belirten görüşler bulunmaktadır (Huber, 2010). Bu nedenle öğrencinin yetiştiği çevre de göz ardı edilmemesi gereken etkenler arasındadır.

Kaynakça

- Aksan, D. (2007). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aslan, D. ve Aytaç, A. (2010). İlkokuma Yazma Öğretimine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirilmesi. *İlköğretim-Online*. (9)3 ss: 841-850.
- Arıcı, A. F. ve Ungan, S. (2008). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Çalışmalarının Bazı Yönlerden Değerlendirilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Sayı:20 ss:317-328
- Belet, D. ve Yaşar, Ş. (2007). Öğrenme Stratejilerinin Okuduğunu Anlama ve Yazma Becerileri ile Türkçe Dersine İlişkin Tutumlara. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*. 3 (1):69-86.
- Cemiloğlu, M. (2009). *Dil Bilimi Açısından Türkçe Yazılı Anlatım ve Anlatım Teknikleri Öğretimi*. Bursa: Alfa Aktüel Yayıncılık.
- Erkuş, A. (2009). *Davranış Bilimleri İçin Bilimsel Araştırma Süreci*. Ankara: Seçkin.
- Huber, E. (2010). Bildirişim Edincinin Dil Edincine Etkisi. *Dil Dergisi*. Sayı:135 ss:7-21.
- İşeri, K. ve Ünal, E. (2010). Yazma Eğilimi Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması. *Eğitim ve Bilim*. Cilt: 35, Sayı: 155. Ss: 104-117.
- Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Meb. (2005). *Türkçe Öğretim Programı*. Ankara.
- Ömür, S. (2009). *Dereceli Puanlama Anahtarıyla, Genel İzlenimle ve İkili Karşılaştırmalar Yöntemiyle Yapılan Değerlendirmelerin Karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Piazza, C. L. & Siebert, C. F. (2008). Development and Validation of a Writing dispositions Scale For Elementary And Middle School Students. *The Journal Of Educational Research*. 101(5) 275-285.
- Şenel, H. (2004). Öğretmenlerin İlkokuma-yazma Öğretiminde Tercih Ettikleri Yöntemler. *İlköğretim-online*. 3(2), 48-53.
- Taşer, S. (2009). *Konuşma Eğitimi*. İstanbul: Pegasus Yayınları.
- Temizkan, M. ve Sallabaş, E. (2009). Öğretmen adaylarının okuma ve yazmaya yönelik Tutumlarının karşılaştırılması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. Kış. Ss:155-176.
- Ülker, H. ve Uzun, L. (2009). Bilişsel Süreç Modeline Göre Hazırlanan Yazma Öğretimi İzlencesinin Öğrenci Başarısına Etkisi. *İlköğretim online*. 8(3), 651-665.
- Yavuz, M. (2010). Öğretmenlerin geri bildirimlerine göre okul müdürlerinin Dinleme becerilerinin analizi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 38: 292-306

SUMMARY

Communication is the basic condition of being in nature. Every living being have to communicate with others in different levels and types. For humans, the most developed communication possibility is language (Aksan, 2007). In mother language acquisition rank composes as listening, speaking, reading and writing (Yavuz, 2010). However, writing skill necessitates more advanced cognitive competency. As in all skills, to improve writing skill, individuals' attitudes and disposition are significant priorities. However, writing education had been applied mostly within the base of literature art types until recently (Cemiloğlu, 2009). Nowadays, though, with the adaptation of linguistics data into Turkish language, different attitudes have been developed in the field of learning and using language. These disposition can be concluded within the titles of behaviorist approach regarding the language as learning and functional approach regarding language as acquisition (Cemiloğlu, 2009). Especially, in functional approach which takes bases on the communication-focused language acquisition, the most important aim is to make language acquired and developed both in first language education and second language education. Within the framework of that aim, it is necessary to make studies for each language skill separately and for writing skill in particular. The development of writing skill starts with first reading-writing education. In that perspective, first reading and writing education constitutes the base for Turkish education (Arslan and Aytaç, 2010). There are teachers in our country who use beyond phonic-based method, sentence method, mixed method and drama method (Şenel, 2004). There are types of writing education developing in that basis at primary schools in Turkish curriculum such as noting, summarizing, filling in the blanks, writing by choosing from word and concept pool, free writing, controlled writing, directed writing, creative writing, completing text, guessing, paraphrasing a text, composing a new text with the help of another text, writing with the help of senses, critical writing, group writing.

1. Aim and the Significance of the Study

In the study, it is aimed to investigate the composition writing success in term of the variables of gender, parents' education level, noting and summarizing conditions and identify the relationship between composition writing success and writing disposition. As it is already known, the writing skill of students in primary schools is applied to students in achievement texts under the name of composition writing skill and contributes directly to the academic achievement of the students. However, sometimes while writing skill is evaluated, some variables such as students' attitudes to the writing which can be related with writing success are ignored. For that reason, this study is important as to make teachers be aware of the fact that they should take these variables into consideration by evaluation writing success of students.

1.1. Research Questions:

The answers of the questions below will be investigated in the framework of the study.

1. Is there a statistically significant difference between writing success of students and their writing disposition in terms of students' passion, confidence and continuity?
2. Is there a statistically significant difference between writing success of students and their gender parents' education level, noting and summarizing conditions?
3. Is there a statistically significant difference between writing disposition of students and their gender parents' education level, noting and summarizing conditions?

2. Method:

In this study, this study is conducted through the examination of one group in terms of various variables which is one of the relational research designs.

2.1. Sample of the Study

In the study, random sampling which is one of the sampling techniques was used. The sample of the study is composed of 120 students of Mezitli, Mersin Toroslar Abdullah Günaydın, and Ulaşlar Primary Schools in Mersin. Because the possibility of individuals' being a part of the sample is unknown in random sampling technique, the results cannot be generalized for universe (Erkuş, 2009).

2.2. Data Collection

In the study, 120 students were made to write composition and they are asked to indicate their gender, their parents' education level, their summarizing and noting conditions. In order to investigate writing disposition of students "Writing Disposition Scale" developed by Piazza and Siebert (2008) ad adopted in Turkish language by İşeri and Ünal (2010). The adaptation of scale was conducted to 3533 4th, 5th and 6th grade students in 25 primary schools in Niğde and the data had been analyzed over 3485 data (İşeri and Ünal, 2010). The scale has there sub-scales which are passion, persistence and confidence and for the complete scale the Cronbach alpha reliability coefficient is .893; for confidence sub-scale, it is .806; for persistence sub-scale .749; for confidence sub-scale .914 (İşeri and Ünal, 2010). The scale has 21 items and the students are asked to mark each item as "Strongly disagree, disagree, neutral, agree, strongly agree". The lowest point that can be taken from the scale is 21, the hishest point is 105.

In order to evaluate the composition success of students "Rubric for Composition Writing" which was developed by Ömür (2009) was used. This rubric evaluates compositions under the sub-titles of style, content, and appropriateness for the target population and it is pointed between not enough sufficient to very sufficient as 0 to 5.

2.3. Data Analysis

In the study, in order to identify the relationship between writing disposition of participants in terms of their passion, confidence and persistence and their writing success, Spearman rank correlation was applied separately for the points got from the sub-scales of passion, confidence, persistence and their composition writing success points. Primarily, normality tests for each analysis results was conducted and Kolmagorov-Smirnov points are identified as: Passion $P_{,000} < 0,05$, Confidence, $P_{,000} < 0,05$ and Comp. $P_{,020} < 0,05$, Persistence $P_{,000} < 0,05$ and Comp. $P_{,000} < 0,05$, Writing disposition $P_{0,010}$ and Comp. $P_{,000} < 0,05$. Within the frame of these results it is seen that the distributions are different from normal distribution (Kalaycı, 2010). For that reason, in order to identify the relationship, as a non-parametric test, Spearman rank correlation was chosen to be conducted.

Mann-Whitney U test was applied in order to identify the difference between participants' writing success and their gender. In an attempt to identify the distribution of gender and composition success points in universe Kolmogorov-Smirnov test results were taken into consideration and it is seen that the distribution is not normal ($P_{K0,000} < 0,05$). The results of the analysis were presented in table 5. It is found that the variance of parents' education level and composition writing success is not distributed homogenously. For that reason, for identifying the difference between these two variables Kruskal-Wallis test was applied. The results are presented in table 6. Also, the relationship between participants' father education level and composition writing success was shown in table 7. Mann-Whitney U test was applied in order to identify the difference between participants' noting conditions in lesson and their composition writing success. According to the results of Kolmogorov-Smirnov results, the distribution of data is not normal ($P_{K0,000} < 0,05$). The results are presented on table 8. It was identified that the distribution of participants' summarizing conditions and their writing success is not normal ($P_{K0,000} < 0,05$) and in order to identify the difference between these two variables, Mann-Whitney U test was applied. The results are presented on table 9. The results of the Mann-Whitney U test showing the difference of participants' writing disposition according to their gender was presented on table 10. It was seen that the distribution of these groups into universe is not normal ($P_{K0,00} < 0,05$). On table 11, Mann-Whitney U test results identifying the difference of participants' writing disposition according to the noting conditions are presented. It was seen that the distribution of the these two group is not normal ($P_{K0,000} < 0,05$ ve $P_{K0,003} < 0,05$). The difference between participants' writing disposition and their writing success was presented on table 12 through Mann-Whitney U test. It was observed that the distribution of the data is not normal ($P_{K0,00} < 0,05$ ve $P_{k0,004} < 0,05$).